

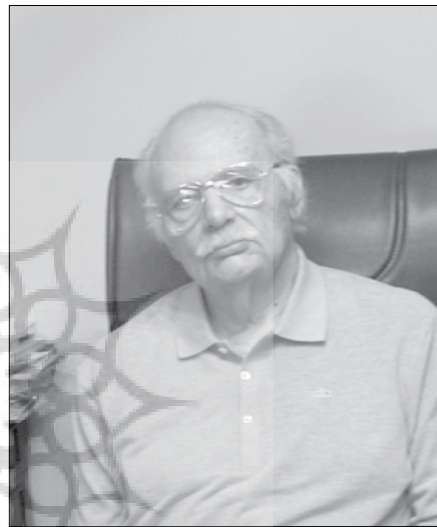
مناسبات تجاری و سیاسی ایران و ارمنستان

متحد استراتژیک

مصاحبه اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران» با آقای لئون آهارونیان، رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ارمنستان

اقتصاد ایران: سیر تحولات روابط بین کشورهای ایران و ارمنستان تا به امروز چگونه بوده و در این راستا اتاق مشترک ایران و ارمنستان چه اقداماتی را صورت داده است؟

در زمان اتحاد جماهیر شوروی، ایران و ارمنستان علیرغم برخورداری از حدود ۴۷ کیلومتر مرز مشترک، هیچ ارتباط تجاری با یکدیگر نداشتند. بعد از فروپاشی شوروی با ساخت یک پل موقت و نظامی، ارتباط دو کشور آغاز شد و در واقع، شروع تجارت ایران و ارمنستان از این نقطه بود. موضوع بسیار مهمی که در این قسمت وجود دارد، کمک‌های ایران به ارمنستان است. مضاف بر آن،

بعد از فروپاشی شوروی، ایران جزو اولین کشورهایی بود که استقلال ارمنستان را به رسمیت شناخت. تجارت دو کشور در ابتدا با مبادله مواد غذایی آغاز شد و در ادامه با سرعت گرفتن روند ساخت‌وساز در ارمنستان، کالاهای دیگری همچون مصالح ساختمانی در سبب تجارت دو کشور و در واقع صادرات ایران به ارمنستان قرار گرفت. طبق اولین گزارشی که در این خصوص تهیه گردید، در سال اول تجارت دو کشور ۱۰ هزار دلار کالا وارد ایران شد. در حال حاضر حجم تجارت ایران و ارمنستان به ۲۵۰ میلیون دلار رسیده که ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار آن مربوط به صادرات ارمنستان به ایران و مابقی مربوط به صادرات ایران به ارمنستان است. اتاق مشترک ایران و ارمنستان از سال ۱۹۹۳ میلادی فعالیت خود را آغاز کرد که از جمله اقدامات این اتاق، برگزاری ۱۲ نمایشگاه برای معرفی کالاهای دو کشور بوده است. ما تا امروز با برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی توانستیم کالاهای تولیدی هر کشور را به کشور مقابل معرفی کنیم و در واقع، به این ترتیب زمینه همکاری تولیدکنندگان و تجار ایران و ارمنستان فراهم شده است. البته حجم کنونی تجارت دو کشور راضی‌کننده نیست، چرا که پتانسیل‌های بالقوه زیادی جهت افزایش این حجم وجود دارند.

اقتصاد ایران: در حال حاضر، کشور ارمنستان از لحاظ اقتصادی در چه سطحی قرار دارد و رکود جهانی چه اثراتی بر آن داشته است؟

جمعیت ارمنستان حدود ۳ میلیون نفر است که

علاوه بر این تعداد، حدود ۶ تا ۷ میلیون ارمنی در سراسر دنیا زندگی می‌کنند. یکی از راه‌های کسب درآمد کشور ما استفاده از ذخایر طبیعی همچون فلزات مولیبدن و طلا است. مولیبدن فلز با ارزشی است که در صنعت اسلحه‌سازی کاربرد فراوانی دارد. ارمنستان، هم اکنون عضو سازمان تجارت جهانی است و از تجارت آزاد با دیگر کشورهای بهره‌مندی برد. تعرفه‌های گمرکی در کشور ما از صفر تا

۱۰ درصد متغیر هستند. به عنوان مثال، ارمنستان برای واردات گندم تعرفه‌ای تعیین نکرده، ولی برای آرد حقوق گمرکی دریافت می‌کند. دلیل این نوع تقسیم‌بندی این است که واردات گندم در مرحله بعدی نیازمند کارخانه تولید آرد و در واقع موجب گسترش تولید و اشتغال است، ولی واردات کالاهایی همچون آرد در ادامه چنین شرایطی را نخواهد داشت. در سال‌های اخیر ارمنستان روند بسیار خوبی را از لحاظ رشد اقتصادی آن پیموده، به طوری که رشد اقتصادی در سال ۲۰۰۷ بالغ بر ۱۲ درصد بوده است. البته در دو سه سال اخیر به دلیل رکود جهانی و کاهش صادرات ارمنستان، این نرخ کمی کاهش یافته است.

اقتصاد ایران: جنابعالی چه راهکارهایی را جهت افزایش روابط و مناسبات تجاری و همچنین همکاری‌های اقتصادی بین ایران و ارمنستان پیشنهاد می‌نمایید؟

همان‌طور که عرض کردم همایش‌ها و نمایشگاه‌های برگزار شده تاکنون باعث شناخته شدن فرصت‌های سرمایه‌گذاری در دو کشور برای سرمایه‌گذاران ایرانی و ارمنی شده که در این خصوص می‌توان به تقاضاهای زیادی

که از سرمایه‌گذاران ارمنی در ایران به دست ما رسیده اشاره کرد. البته در این رابطه یک نکته بسیار مهم وجود دارد و آن تحولات و نیازهای جدید دنیای امروز است. امروز دیگر تنها برگزاری نمایشگاه کافی نیست و در واقع ابزار کار تغییر کرده است. برای نمونه در حال حاضر در منطقه آزاد جبل علی واقع در کشور امارات، تمام شرکت‌های بزرگ دنیا انبار کالا دارند. خود ما در خصوص رفع برخی لوازم مربوط به ماشین‌آلاتی که از کشورهای اروپایی خریداری کردیم، از طریق همین انبارهای موجود در جبل علی و تنها ظرف سه روز رفع نیاز می‌کنیم. در صورتی که جهت خرید لوازم مذکور از شرکت مادر، بایستی حدود یک ماه زمان صرف کنیم. در واقع این یک نوع بازاریابی است که ما در عرصه‌های بین‌المللی به آن توجهی نکرده‌ایم. در همین راستا چندین سال قبل بنده پیشنهاد ایجاد یک انبار آزاد را که همیشه پر از کالاهای ایرانی باشد در ارمنستان مطرح کردم که متأسفانه هنوز عملی نشده، ولی در حال حاضر اقداماتی در این زمینه صورت گرفته و دنبال اجرای آن هستیم. خلاصه این که تجارت امروز باید وسیله را فراهم کند و در واقع در کنار برگزاری نمایشگاه باید پایگاه کالا هم ایجاد شود.

اقتصاد ایران: موقعیت سیاسی دو کشور و مناسبات ایران و ارمنستان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

از لحاظ سیاسی، ایران و ارمنستان همواره روابط بسیار خوبی با هم داشته‌اند و می‌توان اینگونه گفت که بهترین همسایه برای یکدیگر هستند و هیچ اختلافی در روابط دو کشور وجود ندارد. در مراسم معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری ارمنستان که چند ماه پیش برگزار شد، دو سه پروتکل میان دو کشور امضا شد که از آن جمله می‌توان به ساخت نوعی سد در رودخانه ارس اشاره کرد که به موجب آن، جهت جریان آب تغییر خواهد کرد و با احداث توربین‌های تولید برق، حدود ۹۰ مگاوات به ظرفیت تولید برق ایران و رقمی در حدود ۸۰ مگاوات به ظرفیت تولید برق ارمنستان افزوده خواهد شد. پروژه دیگر مربوط به احداث راه‌آهن ارمنستان و اتصال آن به راه‌آهن ایران است. این مورد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چرا که از طریق راه‌آهن، کالاهای ایرانی به صورت آسان‌تر و وسیع‌تر به ارمنستان و حتی از طریق ارمنستان به دیگر کشورهای دنیا صادر خواهند شد. لذا در این راستا ارمنستان را می‌توان دروازه‌ای برای ایران جهت دستیابی به بازارهای جهانی دانست و فکر می‌کنم به این دلیل، ارمنستان از نظر استراتژیک برای ایران خیلی مهم است. شایان ذکر است کشورهایی مثل روسیه و چین این موقعیت ویژه ارمنستان را درک کرده‌اند و لذا ایران نباید از این فرصت غافل شود.

اقتصاد ایران: متشکریم. ■